Abem᷒ firmiorē ſmonē propheticū cui
benefacitis adtendentes quaſi lucerne lu
centi in caliginoſo loco. donec illuceſcat di
es et lucifer oriatur in cordib; vr̄is. ii. pe. i.
In hiis ūbis nos reddit apl̄s cōſcienciā pro
phetarū dociles. beniuolos et attentos p̄ ea
que ibi in prophia ſignant̄ exprimuntur. C
firmitas imobilis ūitatis. obſcuritas profun
de difficultatis. claritas multiplicis utilitatis.
Pꝰ primū innuitur hic habemus firmiorem
ſmonē ꝓpheticum. i. omīo firmum quia ſicut
eſt prophetatum quodlz necc̄ē eſt euenire vn̄
ꝓphia deſcribit̄ diuina reuelacō uel inſpiracō e
uentus rerum immobili ūitate denuncians
Sed exprimit̄ i. Cui bn̄facitis attendentes q̄ſi
luc̄ ī in mēa loco. i. intēo ſolo noſtro pleno cali
gine peccatorꝫ. Ut congruentiſſime cōparatur luc̄
ne ſmo ꝓphicus. lucerna enī eſt lux incluſa et
ſmo ꝓphicus lucē uerā q̄ il. o. ho. ue in h. m.
i. xp̄m claudam teuz ſub teſta litē figuralis
Unde de illo propha et pluſq̄ ꝓpha ioh̄ bap̄ d̄
io. v. Erat lucerna ardens et lucens ardens in
tus. igne carit̄s et zeli lucens exterius igne luce
doctrīe et exempli. Terciū notat̄ i. Donec illu
ceſcat dies. dies dico grē et lucifer oriat̄. i. xp̄s
cor ii per fidem ſlam fides in corde xp̄s eſt in
corde dicit aug̅. ad hec et de hoc om̄s ꝓphe pro
phauerūt int̄ quos yſa quē p̄ manib; habem̄
apercī et diſtinctius de xp̄i humanitate ꝓphauit.
et ideo per faciē hoīs deſignat̄ cū in uiſiōe ezech
ꝫ in reuelacōe ioh̄. — v̄ et eciā ꝓpha p̄ tot admirē
legit̄. Iere ū facie uituli aſſignat̄ quia de paſſio
ne x̄ ꝓphauit v̄ et in paſſione legitur ēpē paſſi
onis legitur lib̄ eī. Facies daniel leonis attrib̄
danieli q̄ p̄ cetis agit de rēne xp̄i inq̄ xp̄s
de uerū regem moſtrauit et leo regiā ſignat
poteſtatē. vn̄ et de xp̄o reſurgente dt̄ apo. v.
Ecce uicit leo de tribu iuda Facies aquile at
tribͥ ezech qui p̄ cetis alcī de deitate x̄ ꝓphauit
v̄ di ... xit. hec uiſio ſimilitudis glorie dn̄i
eſt ui ... di et cecidi in faciem meā et c̄
Ie ... alios p̄cedit ēpē dignitate ſmo

nis urbanitate ſuauī ꝓfunditate ābor ap
ciōne ēpē. quia fēc̄ c. l. annis ꝓphauit an̄ ſe
in iudā. nōd. x. tribub; captiuātis ſe an̄ ſeca
ꝓphauit imminente captiuitate duar tribuum
et alius ī capc̄ ſz ezechiel aut̄ fēc̄ eod ēpē pro
phauit in tranſmigratione babilonis v̄ cū rege
ioachī et alus nobilib; a ſlabuch duct̄ eē. Dan̄
ū longe poſtea ꝓphauit. Dignitate p̄ceſſit y
ſa. alios ꝓphās quia nobil̄ fuit v̄ nepos ut di
cit regis iudi in uxore huius Smonis ur
banitate p̄ceſſit quia urban̄ urbane locut̄ eſt
ū ſimpli ut paſtorali eloqo ucens ſicut alii.
Myſteriorū ꝓfunditate p̄ceſſit unuſq̄ eē x̄ et eccē
ſacrāmīa ꝓfundiſſime pro ſecut̄ eſt et tā uber
apte ꝓſuit q̄ apte de x̄ locut̄ eſt ut nō de
futuris ꝓph. ſz pͦ de p̄tīis hyſtoria texe uidi
eē. Vn̄ in prologo ſ̄ Iero. qd̄ nō tam ꝓpha dicēd̄
ē q̄ euangliſta ut apls. Ut ewangliſtam ſe eē in
nuit v̄ dicat. Dm̄ pulc̄ ſup montes pedes ann̄
ciātis et p̄dicantis pacē. Lii. c. q. āꝓ ſe oſtend̄
v̄ dicat Ecce ego mitto et c. infra vi. Dicat aūt
Iero. qd̄ multi grecorū uiri propheē expoſitōe ſu
dauit ſz nemo cōſummauit. Multi nāq̄ ꝓma
appoſuīt ſz nemo ulli exitū. Iſte eſt ꝓpha ſic̄
tali ſcpt̄ eſt ut rōmē int̄ q̄ntī ad ſpu
alem intelligentiā tota q̄ ab hyſtoria q̄ ūitur
v̄ p; qd̄ mh̄ lī dup̄ eſt ui. excluſeō c. xi
tuſeō. Ex̄cluſeō ui. ſz due trib; ſuc. et
et ſcdario. Incluſeō ui. eſt x̄ et eccē ſacrāmēa
ſū Bartholici et beneca. Barthā quād p̄ dua
tb; heretica u p x. deſignant. Inventō ad
ua ſiūi d̄ eſt. lītales et ſp̄. Lītales inferno eſt
uideo ab yſalīa et alis uicis reuocare.
Spu inuentō eſt om̄s malos amicis deferere
et ad celeſtīa etnorū puocare. Actiōeſt a ui.
cō inventōm. ſ. bn̄ficiorū di cōmemoracō beli
ctorū exprobratō. ſupplicior cōminatō. p
miorū pmiſſio. Modus agendi pateō ex ſe
rie libri. Nō eni ordinate notat hyſto
riā ſz ſalcando ſm q̄ ēpē reuelatō ſic̄ ſ mā
q̄ Ecce iſte uenit ſaliens in montib; tranſi
liens colles. ꝓmittit a Iero. ꝓlogū huic lī.

...dilatiōe inq̄ abbrevīaturi

exhortacō
Pꝰ ma
introductōa

inq̄ ſic̄ v. particiōes. Ipꝰ eludit
errorem quorūdam. In ſcd̄a excitat lecto
ris attentionē. i. de p̄mi de yſa. In iii.
captat beniuolentiā. i. ſlēc ignoro.
q̄nta laboris ſit et c. In iiii. reddit au
ditorem docilem. i. prophauit autem yſaia
In v. ſe cōmendat cōſcriptib; paule et euſto
chiu quare inſtitu tranſtulit librū iſtū
de hebreo in latinum. ſup quē eſt cōm
tatus eſt Ieroſ. Ieroſ. a inſpretes an̄ x̄
natiuitatē tranſtulit lib̄ iſtū de he
breo in grecū p̄ natiuitatē ū xp̄i tranſ
tulit eundē librū. de hebō in grecū. a
quila. poſtea theodotio. poſtea ſymach
mach origenes. Sz quia iſta tranſlacio
nes corrupte fuerāt nōc fuit ut de
ipſo fonte hebraice ueritatis tranſfer
de hebreo in latinum. Pꝰ primo ḡ eludēs
errorem eorū qui dicebant yſa. meē
ce ſcptū eē apud hebreos. dicit
Nemo cū ꝓphē et c̄

Margin notes (left): ꝓpt̄ ꝓphiam ... ꝓpt̄ ...

Margin notes (right):
.. dignitate
.. ſmonis urbanitate
.. myſterioꝝ ꝓfunditate
.. uerborū expreſſione

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Hic notandum quod cola et comma aliter et aliter accipiuntur appellantur a
poetis et a prosaice scribentibus. Dicit enim ysi-
dorus quod apud poetas in comate una sillaba
post duos pedes remanet. ut legatur hic amor. co-
la autem vel colon est cum post duos pedes nichil
remanet. ut si dicitur: Longum rectum. Ypp-
si vero dicunt comma sicut quosdam incisio imperfecte
orationis sine coniunctionis interpositione que a prosaice subdi-
stinctio appellatur. ut ysa. i. Ve genti pecca-
trici. populo gravi iniquitate. semini nequam. filiis sce-
leratis. Colon autem sive cola est incisio sine pau-
satione perfecte orationis que a prosaice dicitur distinctio. ut ibi.
Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum. et in via pec-
catorum non stetit et cetera. Set non est hoc comma conveniens quia ibi est inter-
posita coniunctio. Set ita. i. quia populus est ut dicitur. Dereliquerunt
dominum. blasphemaverunt sanctum israhel. abalienati sunt
retrorsum. et in summa hoc differt colon et comma. multi tamen
quod colon est incisio sine pausatione sine coniunctione faci-
unt orationes imperfectas que subdistinctio appellantur.
Colon vero est incisio sine pausatione ut orationes per-
fectas sine coniunctione facit que distinctio appellatur.
Secundum tullium coma est cum dictiones vel imperfecte
orationes pausatim sine coniunctione proferuntur ut ibi
Acrimonia voce vultu gestu hostes terruisti.
Colon vero est ubi distincte et sine coniunctione orationes perfecte
proferuntur ut ibi Inimicos odiis. amicos ledebas.
et ubi ipsi non consulebas. Super id est cum pari [illegible]. Aliquando
coma dicitur unum capitulum. ut una distinctio libri vero dicitur una
in agitur. ut super [illegible] xlviii. Audivimus superbiam
moab et cetera dicit Rabanus. In superiori comate
id est in superiori capitulo illos ad penitentiam provocavit. Alii
dicunt quod comma et colon sunt distinctiones que fiunt
per maiores et minores literas. Maiores vero in principio
versus. Minores vero in medio et in fine. Alii dicunt quod
coma est distinctio que fit cum pausationis sine e-
levatione vel depressione vocis non dum finita sententia.
ut ibi. Ve genti peccatrici et cetera. Colon vero est distinc-
tio cum elevatione vocis non dum finita sententia. ut ibi
populo gravi et cetera. Pyodon vero est cum
tota finita sententia ex divisis omnibus constat. ut
ibi. populo gravi qui habitat intra [illegible] et cetera.
[illegible] ut secundo accipitur hic coma et colon.

Vel aliter comata sunt cola id est per breves incisiones sine coniunctionis inter-
positione scribas et per comata id est per maiores incisiones sine
coniunctione scribas prophetie. sicut ut illa alia. Quinam unquam
prophetas in versibus [illegible] scripserunt libros. ysidorus
autem in secundo ethimologiarum dicit. Componitur autem ut instruit
omnis oratio verbis coma et colon et pyodon. coma particula
est sententie. colon membrum. pyriodus ambitus vel circuitus.
Fit autem ex coniunctione horum coma. ex comate colon. ex co-
lon pyodus. Coma est iunctura finita. ut puta. Sed si
veteres iudices. Ecce unum coma sequitur et aliud coma.
ne turpe sit pro fortissimo viro dicere. Et factum est co-
lon id est membrum quod intellectum sensum prestat. sed adhuc
oratio pendet. Sicque demum ex pluribus membris fit pyodus.
id est extrema sententie clausula. In veteris iudicii more
inquirunt. pyodus autem longior esse non debet quam ut uno spiritu
proferatur.